

VIBORG
KOMMUNE

OPSAMLING PÅ STUDIETUR

SOCIAL- OG SUNDHEDSVALGET

ÆLDRE- OG AKTIVITETSUDVALGET

6. og 7. september 2018

Indholdsfortegnelse

Program.....	3
Oplæg i Ældre- og Handicapforvaltningen – Odense Kommune.....	5
Oplæg på Kallerupvej	7
Oplæg om den nære psykiatri – Ældre- og Handicapforvaltningen – Odense Kommune	8
Oplæg <i>Broen til bedre sundhed</i> – Region Sjælland – Sorø	11
Oplæg om samskabelse og ulighed i Sundhed – Rødovre Kommune	13
Oplæg om rygestopindsatser – Gladsaxe Kommune	15
Oplæg om forebyggelse, rehabilitering mv. – Københavns Kommune.....	17
Oplæg om den sociale hjemmepleje – Københavns Kommune	19

Program

Program for SSU/ÆAU studietur september 6. til 7. september 2018

Torsdag 6. september 2018

Tid	Aktivitet	
Kl. 06.50	Fælles SSU/ÆAU	Afgang Karup (Midtjyllands lufthavn) Bemærk vi kører med bus.
		Transport Køretid Karup til Odense 2t og 15m.
	SSU	ÆAU
Kl. 9.00	Fælles SSU/ÆAU	Ældre- og Handicapforvaltningen, Odense Kommune De vil fortælle om arbejdet med rehabilitering. I forvaltningen arbejdes der i forløb og ikke i sektorområder. Dvs. at de arbejder på tværs af ældre, sundhed og voksensocialområdet.
Kl. 11.00		v/ Direktør Gitte Østergaard og Rådmand Søren Windell
Kl. 11.00	Opdelt	Pause
		Transport
Kl. 11.15	Opdelt SSU/ÆAU	Den nære psykiatri 1. Bevægelsen fra døgn til dag i forløb for sindslidelse - hvordan den rehabiliterende tilgang kan give mening i en hverdag med psykisk sygdom v/ Forløbschefer Vibeke Madsen og Yvonne Edvardson 2. Gratis psykologhjælp til unge. Hvordan har Odense Kommune arbejdet med det, og hvad er de foreløbige resultater. v/ Sundhedschef Charlotte Scheppan og formand for sundhedsudvalget Brian Skov Nielsen
Kl. 12.45		Ældre- handicapforvaltningen, Odense Kommune
		Rådgivnings- og kontaktcenter for demensramte og pårørende Kallerupvej er en inspirationskilde til, hvorledes beskedne fysiske rammer kan rumme så mangfoldige personligheder og interesser. Kallerupvej er et åbent møde og værested – et aktivitetscenter, der er brugerdrevet, og som lader sig udvikle i takt med brugernes ideer og inputs. v/ Leder Anja Kajbjerg Kallerupvej, Odense Kommune
Kl. 13.00	Fælles SSU/ÆAU	Transport og frokost
Kl. 15.00		
Kl. 15.00	Opdelt	Broen til bedre sundhed
Kl. 16.30		v/ Peter Bindslev Iversen, Region Sjælland - Sorø
Kl. 16.45		Mod København
Kl. 18.00		Ankomst til hotel i København
Kl. 18.30		Aftensmad

Fredag 7. september 2018

Tid	SSU	ÆAU
Kl. 8.00	Transport	Transport
Kl. 8.30	Samskabelse og ulighed i Sundhed Fremskudte indsatser i boligsociale områder, sundhedstjek i bosteder, mental sundhed: Headspacecenter og læserguide på biblioteker og samarbejde mellem beskæftigelse og sundhedscenter. Headspacecenteret og Kærene (almennyttigt boligområde) vil indgå som besøg. v/ Social- og Sundhedsdirektør Henrik Abildtrup mfl., Rødovre Kommune	Forebyggelse, rehabilitering, demensindsats og sammenhæng Tværsektionelt samarbejde om sammenhængende forløb for borgere med medicinske problematikker, hvor målgruppen er den ældre medicinske patient. Projektet har fokus på rehabilitering og træningstilbud, inkl. døgntilbud og telemedicin, kompetenceudvikling med henblik på tidlig opsporing og finansiering. Københavns Kommune
Kl. 10.30		
Kl. 10.30	Transport til næste besøg	Transport til næste besøg
Kl. 11.00	Rygestopindsatser Gladsaxe Kommune har indført både røgfri skoler og røgfri arbejdstid. De vil præsentere os for den proces de har haft, og de udfordringer og resultater de har fået. Desuden har kommunen et interessant samarbejde med kommunens apoteker om henvisning til kommunale forebyggelsestilbud, bl.a. rygestopindsatser. v/ Formand for Sundheds og rehabiliteringsudvalget Dorthe Wichmand Müller mfl. Gladsaxe Kommune	Den Sociale Hjemmepleje På mødet præsenteres vi for en indsats, hvor borgeren har mulighed for at komme i kontakt med hjemmeplejen døgnet rundt, få besøg af faste hjælpere og med let adgang til hjemmesygeplejen. Derudover er der fokus på, at hjemmeplejen kender lokalområdet og hjælper med kontakt til andre relevante tilbud i både kommunalt og frivilligt regi. v/ Borgercenterchef Søren Schielder Københavns Kommune
Kl. 11.00		
Kl. 13.00		Slutter kl. 12.30
Kl. 15.00	Fly til Midtjyllands Lufthavn (Karup) afgang kl. 15.00 (Ank. 15.50)	

Oplæg i Ældre- og Handicapforvaltningen – Odense Kommune

Referat

Kort beskrivelse

Ældre- og Handicapforvaltningen i Odense Kommune har siden 2010 arbejdet rehabiliterende og tværfaglig. Kommunen er specialiseret i forløb, der er tværfagligt sammensatte som f.eks. botilbud og plejecentre såvel som tværfaglige udekørende grupper. Direktør for Ældre- og Handicapforvaltningen, Gitte Østergaard, orienterede om det rehabiliterende og tværfaglige arbejde i Odense Kommune.

Transformationen fra kompensation og søjleopdeling til rehabilitering og tværfaglighed

Med transformationen flyttes fokus fra medarbejdernes faglighed til borgerens ønsker og mål. Medarbejdernes faglighed anvendes til at afklare, hvorledes borgerens mål kan realiseres. Det fordrer en kulturændring.

Baggrunden for transformationen

Den demografiske udvikling og restlevetiden efter pensionering medførte et behov enten for nedskæringer eller et paradigmeskifte. Det blev et paradigmeskifte.

Rehabilitering i Odense Kommune

- Rehabilitering er en målrettet og tidsbestemt samarbejdsproces mellem borgere, pårørende og medarbejdere med det formål at borgeren får et selvstændigt og meningsfuldt liv. Der er ingen, der ønsker sig, at kommunen er den mest betydende relation.
- Rehabiliteringsarbejdet fordrer systematik i form af udredning, plan, indsats og evaluering.
- Borgerens ønsker og mål er sjældent store eller ressourcekrævende, men udfordringen er at afdække mål og ønsker, hvorfor medarbejderne skal beherske den motiverende samtale.
- Transformationen fordrer vedvarende politisk og ledelsesmæssig insisteren på det rehabiliterende arbejde, kompetenceudvikling og en anerkendelse af, at det tager tid.

Rehabiliteringsforløbene

- Odense er ikke organiseret i søjler, men specialiseret i forløb der er tværfagligt sammensat.
- Forløbene er *Fysisk Funktionsnedsættelse*, *Vedvarende Sygdomsudvikling*, *Medfødt Hjerneskade*, *Sindslidelse* og *Erhvervet Hjerneskade*.
- Tværfaglighed er nødvendig, fordi effekten på borgerens funktionsevne er større, der er kortere og færre hospitalsindlæggelser, bedre overlevelse, mindre afhængighed af hjælp, hurtigere tilbagevenden til arbejdsmarkedet og mindre sygefravær.

Oplæg ved:

Adm. Direktør for Ældre- og handicapforvaltningen Gitte Østergaard og Rådmand Søren Windell (C)

Oplæg med overskriften:

Fra kompensation og søjleopdeling til rehabilitering og tværfaglighed

Deltagere:

Direktør Gitte Østergaard
Rådmand Søren Windell

Deltagere fra Viborg Kommune:

Åse Kubel Høeg (V) - *formand*
Niels Dueholm (A) - *næstformand*
Claus Nielsen (C)
Elo Nielsen (F)
Ove Kent Jørgensen (O)
Lone Langballe (O) - *formand*
Eva Pinnerup (A) - *næstformand*
Ulrik Johansen
Peter Borup Sørensen
Maila Tandrup
Mette Andreassen
Gitte Bundgaard (ref.)

Bilag:

Viborg Kommune
september 2018.pdf

Ledelse i Ældre- og Handicapforvaltningen

- Ledelse af rehabilitering er samtidig ledelse af monofaglighed og tværfaglighed.
- Ledelse er afgørende for at lykkes med transformationen fra kompensation til rehabilitering. Derfor er roller og ansvar defineret for alle ledelseslag og medarbejdere. Det skaber gennemsigtighed og tydelighed.

Udfordringer i arbejdet med rehabilitering. Rehabilitering er vanskelig:

- I sektorovergangen, fordi forløbstænkningen er fremmed for bl.a. sygehusene.
- Når der ikke koordineres godt nok mellem faggrupper eller på tværs af døgn, og fordi tværfaglighed vil medføre, at der kommer mange medarbejdere i det enkelte hjem.
- I samarbejdet med pårørende, der ikke kan påberåbe sig et givet serviceniveau. Derfor kom der indledningsvist mange klager fra pårørende.
- Der er ingen, der syntes, at rehabilitering er dårlig, men mange der syntes, at organiseringen er dårlig, fordi man gerne vil samarbejde med kolleger fra egen faggruppe.

Status på udviklingen af den rehabiliterende forvaltning i Odense Kommune

- Efter 8 år er der taget vigtige skridt i den rigtige retning, men der er fortsat behov for fokus på målsætningsarbejdet og antallet af medarbejdere i hjemmet.
- Der er formentlig 80 % af medarbejderne, der arbejder rehabiliterende.
- Det er lettest at skabe flow, når alle borgere er i midlertidige bofællesskaber, og langt vanskeligere for borgere der har boet i botilbud en stor del af deres liv.

Oplæg på Kallerupvej

Referat

Kort beskrivelse

Kallerupvej er et åbent møde- og værested for demensramte og pårørende. Det er beliggende lidt uden for Odense i relativt beskedne rammer. Kallerupvej er brugerdrevet og udvikles i overensstemmelse med brugernes ønsker, behov og initiativer. Der er brugere fra hele Fyn og dele af Jylland. Kallerupvej har fået stor mediebevågenhed de seneste år og har endvidere tjent som inspiration for flere kommuner, der har etableret rådgivnings- og kontaktcentre for demensramte og pårørende. Leder af Kallerup Anja Kajbjerg orienterede om Kallerupvej.

Organisering

- Kallerupvej er en selvejende forening med en bestyrelse på ni medlemmer, en lønnet centerleder, 60 frivillige og ca. 150 brugere fra Fyn og dele af Jylland.
- Kallerupvej blev etableret i 2000 i samarbejde med Odense Kommune og Alzheimerforeningen Fyn.

Kallerupvejs tilbud

- Information og oplysning om demens til den enkelte borger, der frygter at være ramt af demens; til pårørende, der mener at kunne observere begyndende demens og til foreninger og andre, der har en interesse i sygdommen og livet med samme. Det kan være lederen af Kallerupvej, der giver information og oplysning, men det kan også være pårørende og demensramte. I tillæg hertil er der en demensklumme i ugeavisen og Alzheimer-avisen.
- Rådgivning og støtte til demensramte og deres pårørende. Kallerupvej fungerer som aflastning for og støtte til ægtefæller, når de er på arbejde eller varetager andre gøremål. Det er endvidere et tilbud til den demensramte om en struktur på en hverdag, der ellers kan forekomme både tom og meningsløs.
- En lang række af aktiviteter, der som udgangspunkt er defineret og efterspurgt af borgerne. Det kan være Kallerupherrerne med ønske om virksomhedsbesøg, eller Kalleruptøserne med ønske om cafébesøg og hygge. Det kan også være hækklipning eller andet vedligehold af arealerne omkring Kallerupvej.
- Udvikling, idégenerering og projekter, hvor en del af centerlederens tid går med formulering af projektbeskrivelser og udarbejdelse af puljeansøgninger til projekter efterspurgt af brugerne og bemandet af de frivillige.

Værdier

Værdierne er formuleret i tæt dialog med brugerne. Værdierne er:

- Anerkendelse – dvs. det at blive set, hørt og lyttet til
- Inddragelse i beslutningsprocesser
- Fælles tredje, dvs. det at deltage i meningsfulde aktiviteter
- Medborgerskab, dvs. deltagelse i fællesskaber
- Flow, dvs. kreativ udfoldelse og fordybelse

Oplæg ved:

Anja Kajbjerg

Oplæg med overskriften:

Kallerupvej – Rådgivnings- og Kontaktcentret for demensramte og pårørende i Odense

Deltagere:

Leder af rådgivningscenteret Anja Kajbjerg

Deltagere fra Viborg Kommune:

Lone Langballe (O) - *formand*
Eva Pinnerup (A) - *næstformand*
Maila Tandrup
Gitte Bundgaard (ref.)

Bilag:

Powerpoint
Kallerupvej Septembe

Økonomi

Kallerupvej får et kommunalt tilskud til drift på 700.000 kr., \$18 midler i størrelsesordenen 300.000 kr., projektmidler og en mindre deltagerbetaling. I tillæg hertil får Kallerupvej 200.000 kr. til teknologibiblioteket og en udviklingspulje på 20.000 kr.

Tilbud til brugerne

Pool, petanque, café/kortspil, banko for ældre med demens, netavis, kor, åben café for ny-diagnosticerede, naturtræning, teknologibiblioteket fra hvilket diverse hjælpemidler kan lånes mod en mindre egenbetaling, bowling, byhøjskole, højskolecafé og kreative forløb.

Tilbud til pårørende

Telefonisk og personlig rådgivning, ægtepargrupper, pårørendegrupper, åben café, teknologibiblioteket, motion, højskolecafé, festlige begivenheder, naturtræning og banko.

Hvad er centralt for Viborg Kommune?

Viborg kommune er en af de 14 kommuner, der har fået puljemidler til at oprette et Rådgivnings- og Aktivitetscenter, inspireret af Kallerupvej. Viborg Kommune fik inspiration til, hvordan vi kan arbejde mere brugerdrevet og rekruttere flere frivillige. Derudover blev de dementes muligheder for transport til og fra centeret drøftet.

Oplæg om den nære psykiatri – Ældre- og Handicapforvaltningen – Odense Kommune

Referat

Kort beskrivelse

Der var indledningsvist et oplæg om bevægelsen fra døgn til dag i forløb for sindslidelse, herunder en belysning af spørgsmålet om, hvordan den rehabiliterende tilgang kan give mening i en hverdag med psykisk sygdom. Der var efterfølgende et oplæg om *Gratis psykologhjælp til unge*, herunder spørgsmålet om, hvordan Odense Kommune har arbejdet med *Gratis psykologhjælp til unge* og de foreløbige resultater af arbejdet.

Fra døgn til dag

Fokus på inklusion ved en bevægelse væk fra længerevarende og midlertidige døgntilbud og til mere i egen bolig. Der blev samtidig skåret i budgettet (20 mio. kr.). Selvom der er kommet flere borgere til i målgruppen, er øvelsen lykkedes.

Forløbene er systematiseret, og borgerne vil gerne flytte fra botilbud til egen bolig (vil gerne kunne klare sin egen hverdag).

Spor 1: Gik fra 160 til 135 døgnpladser, lukning af 8 støttecentre/opgangsfællesskaber. De unge ønskede ikke at være en del af opgangsfællesskaber, men vil hellere være i egen bolig med almindelige naboer. Opgangsfællesskaber er de pårørendes ønske. Besparelsen på de færre døgnpladser blev brugt til udvidelse af bostøtten, hvilket affødte et behov for et rehabiliteringshus (under § 107 – med begrænsning på nogle uger). Og det virker, og gør bl.a. netværket mere trygt.

Det er vigtigt for borgeren, at målene og planen for indsatsen laves sammen med borgeren hjemme, fremfor på hospitalet.

Udfordringerne: Bl.a. dyrere husleje i egen bolig.

Spor 2: Faglighed i fokus – de er blevet fagligt meget dygtigere. 20 pladser mere er nu lukket (§ 108), og de er gået fra 135 til 115. Fokus er på at udvikle faglige metoder til målgruppen, set i et rehabiliterende perspektiv, og at yde støtte der hvor borgeren er. Det er kulturforandringer for både borgere, pårørende og medarbejdere.

Oprettelse af bostøttekontakten, hvor borgeren ikke bliver afsluttet, men har mulighed for at kontakte kommunen ad hoc, i stedet for at fastholde det ugentlige besøg. Målgruppen er dem med de sværeste udfordringer.

Tværfagligheden er en forudsætning for en helhedsorienteret indsats. Det fokus havde de allerede, men tværfagligheden har udviklet sig over årene. Både det relationelle og fagligheden bærer det blandt medarbejderne.

Oplæg ved:

Forløbschef Vibeke Madsen
Forløbschef Yvonne Edvardson
Sundhedsdirektør Charlotte Scheppan
Udvalgsformand Brian Skov Nielsen

Oplæg med overskriften:

Den nære psykiatri

Deltagere:

Forløbschef Vibeke Madsen
Forløbschef Yvonne Edvardson
Sundhedsdirektør Charlotte Scheppan
Udvalgsformand Brian Skov Nielsen
(Ø)

Deltagere fra Viborg Kommune:

Åse Kubel Høeg (V) - *formand*
Niels Dueholm (A) - *næstformand*
Claus Nielsen (C)
Elo Nielsen (F)
Ove Kent Jørgensen (O)
Ulrik Johansen
Peter Borup Sørensen (ref.)
Mette Andreassen

Borgere med misbrug, sindslidelse eller lav IQ kan nemt falde mellem to stole. Derfor har de oprettet fem døgntilbudspladser frem for kun mange individuelle tilbud, således de kan imødekomme de nye målgrupper.

Gratis psykologhjælp til unge

Der kan gives op til fem samtaler (officielt) i de gratis anonyme psykologsamtaler indenfor målgruppen 13-30 år, da behovet ofte ses i teenagealderen. De har måttet fordoble budgettet fra 1,5 mio. kr. til 3 mio. kr., men alligevel er der venteliste. Det bliver til ca. 1.100 henvendelser på et år.

Det er ikke et rådgivningstilbud, men et psykologforløb, og derfor kan man gå over grænsen på fem samtaler. Odense Kommune har ansat seks psykologer til opgaven, og erfaringen er, at de unge hjælpes og kommer videre. Der er tale om reel behandling – ikke endnu et rådgivningstilbud. Også tre familiebehandlere til gruppen 13-18 år sidder sammen med psykologerne i projektet, hvilket giver god synergi.

De unge skal henvende sig telefonisk indenfor de to timer, som telefonen har åbent dagligt. Psykologen laver herefter en screening, og er opmærksom på de øvrige tilbud på området. Til denne målgruppe er det vigtigt, at det er gratis. I sjældne tilfælde kan der oprettes en sag på personnummerniveau og dermed laves henvisninger til psykiatrien.

Målgruppen er afgrænset bl.a. i dialog med praktiserende læger og psykologer. Målgruppen er ikke lægehenviste psykologsamtaler.

Odense Kommune har haft tilbuddet et år. 64 % af henvendelserne er fra kvinder, og der er lidt flere henvendelser fra de 19-26-årige. Problematikkerne er angstsymptomer, depressive symptomer, belastninger i familien, stress, vanskeligheder i forbindelse med uddannelse og arbejde.

Odense Kommune markedsfører sig via postkort, der deles rundt på uddannelsesinstitutioner m.fl., plakater og en YouTube-film.

Konklusionen på funktionsniveauet efter et forløb er forbedring på alle parametre.

Af øvrige erfaringer har ventelisten været en udfordring, omfanget af administrative opgaver har været større, og betydningen af vejvisningsindsatsen/netværket har været en vigtig læring.

Næste skridt for Odense Kommune er at beskrive en tættere sammenhæng mellem de mange forskellige tilbud, og der er nu en reform på vej om bedre veje til uddannelse og job, som der skal spilles sammen med.

Oplæg *Broen til bedre sundhed* – Region Sjælland – Sorø

Referat

Kort beskrivelse

Broen til bedre sundhed er et regionalt-kommunalt-privat partnerskabsprojekt. Partnerskabsprojektet blev etableret i 2013 og forventes at skulle eksistere de kommende 20 til 30 år med det formål at samarbejde om projekter, der bidrager til mere lighed i sundhed i Guldborgssund og Lolland Kommuner. Visionen om mere lighed i sundhed er formuleret med afsæt i WHO's brede sundhedsbegreb. De aktiviteter og projekter, der iværksættes i regi af *Broen til bedre sundhed* skal være evidensbaserede, løftes i samarbejde på tværs af region, kommuner og private og implementeres systematisk og effektivt. Chefkonsulent og sundhedsøkonom Peter Bindslev Iversen orienterede om *Broen til bedre sundhed*.

Udfordringen

- Der er relativt mange lavt uddannede, overvægtige, rygere og fysisk inaktive borgere i Region Sjælland. Der er endvidere relativt mange med en problematisk alkohol-adfærd, og mange der har et dårligt selv vurderet helbred. Det tager 20, 40 eller 60 år at ændre et sådant mønster, og det ændres kun i et tæt samarbejde mellem kommuner, region og private.
- Investeringer i folkesundhed giver ikke afkast og slet ikke på den korte bane.
- Informationskampagner og vejledning virker ikke. Derfor prøver man sig frem – laver små skala projekter og udbreder dem, hvis de virker, og forkaster dem hvis de ikke gør.

Det fælles populationsansvar

- I 2012 besluttede regionen at iværksætte 1) *Broen til bedre sundhed* som et tværsektorielt program med det formål at fremme lighed, og 2) en befolkningsundersøgelse relateret til *Broen for bedre sundhed*. Tidshorisonten er lang og i al fald 2013-2040.
- *Broen til bedre sundhed* har fokus på at bryde grænser og udvikle ny kultur. Metoden er evidens, skalering, data, evaluering og læring. Fokus er på Lolland-Falster.
- Samarbejde på tværs af sektorer og nedbrydning af eksisterende grænser kræver tid og vilje, hvorfor indsatsen er ledelsesmæssigt forankret i toppen.
- Regionen finansierer programsekretariatet og kommunerne finansierer befolkningsundersøgelsen. Trygfonden har endvidere bidraget med 20 mio. kr.

Indsatsen

- Indsatserne er mange og omfatter bl.a. *Sund uddannelse, Hjernemad, Begge hjul på jorden, Sammen om min vej, Familie og alkohol, Nyt forskningscenter, Lolland-Falster undersøgelsen, Rekruttering/fastholdelse af læger, Akutteams, Tidlig opsporing* mm.
- *Sund uddannelse* betyder bl.a., at 1-2 måltider indtages i skolen. Filosofien er dels, at skolen er normsættende, dels at det er nødvendigt at begynde med børn, når det tager 40 år at ændre usund adfærd. I det lys er det meningsløst at fokusere på +40-årige.

Oplæg ved:

Peter Bindslev Iversen,
Chefkonsulent, Programkontoret for
Broen til bedre sundhed – Region
Sjælland

Oplæg med overskriften:

Broen til bedre sundhed

Deltagere:

Peter Bindslev Iversen

Deltagere fra Viborg Kommune:

Åse Kubel Høeg (V) - *formand*
Niels Dueholm (A) - *næstformand*
Claus Nielsen (C)
Elo Nielsen (F)
Ove Kent Jørgensen (O)
Lone Langballe (O) - *formand*
Eva Pinnerup (A) - *næstformand*
Ulrik Johansen
Peter Borup Sørensen
Maila Tandrup
Mette Andreassen
Gitte Bundgaard (ref.)

Bilag:

Præsentation Viborg
Kommune september

- *Hjernemad* er et samarbejde med fødevarebanken om morgenmad til morgenmadscafeer, drevet af elever og lærere på skolerne, først på Lolland og nu i store dele af Guldborgsund. Effekten er mere ro, færre konflikter, mindre stress og mere energi sidst på dagen.
- *Sammen om min vej* er et projekt, der handler om at identificere de mest ressourcekrævende borgere, kortlægge ressourcer, præferencer og udfordringer, designe og skalere intervention og opbygge et struktureret samarbejde på tværs af sektorer. Projektet har medført færre genindlæggelser, bedre tværfaglig og tværsektoriel koordinering og øget patienttilfredshed. Projektet er overgået til drift, og nøglen til succes er relationel koordinering på tværs af sektorer.
- Data er et afgørende styringsredskab i indsatsen.

LOFUS – Lolland Falster Undersøgelsen (en befolkningsundersøgelse)

- Det er første og eneste befolkningsundersøgelse med fokus på husstande i en dansk landbefolkning. Målet er at indhente data til brug for forskning.

Læring

- Tværsektorielt samarbejde og integration af det social- og sundhedsfaglige arbejde er vigtigt.
- Samarbejdspartnere har forskellige incitamenter til at handle som de gør. Det fordrer gensidig forståelse, vedholdende fokus og respekt.

Oplæg om samskabelse og ulighed i Sundhed – Rødovre Kommune

Referat

Kort beskrivelse

Rødovre Kommune har ca. 40.000 borgere, 16.000 arbejdspladser og 3.300 ansatte. Social- og Sundhedsforvaltningen ledes af Social- og Sundhedsdirektør Henrik Abildtrup, der i umiddelbar forlængelse af sin ansættelse i 2016 iværksatte et udviklings- og samskabelsesprojekt – *Sammen med borgeren* – for hele social- og sundhedsområdet. Henrik Abildtrup orienterede om projekt *Sammen med borgeren*. Han orienterede endvidere om de sundhedsmæssige udfordringer i Rødovre Kommune, herunder om unges mentale trivsel/sundhed. I forlængelse heraf orienterede Mette Refslund Søndergaard om HeadSpace og deres arbejde med sårbare unge. Afslutningsvis var der et oplæg ved Susanne Mikkelsen om Kærenes boligsociale arbejde med særligt fokus på sundhedsindsatser, efterfulgt af en gåtur i området.

Samskabelsesprojektet *Sammen med borgeren*

Sammen med borgeren bygger på følgende fire principper:

- Processer og tilgange er tænkt og set fra borgerens perspektiv
- De rette løsninger er ikke nødvendigvis kommunens løsninger
- Vi taler ikke om borgeren, men med borgeren, når vi finder løsninger
- Én indgang – sammenhængende og helhedsorienterede løsninger

Udgangspunktet for enhver indsats er, at det er borgerens livssituation, der sætter holdet. Derfor har ledelse, faglige organisationer og andre interne og eksterne parter været på en borgerrejse. Det stærke er, at alle aktører er trådt i borgerens sted og ud af egen organisatoriske kontekst og på denne vis fået borgerens blik på organisationen. På denne vis har alle aktører været tvunget til at sætte sig ud over egen faglighed, lovgivning med videre både i borgerrejsen, men også i den indsats der tilbydes den enkelte borger.

På grundlag af observationer af 150 borgere er følgende seks livssituationer beskrevet:

- Jeg bor på botilbud – mit liv er...
- Vi er en familie med et barn med særlige behov, som er ved at blive voksen.
- Vi er en familie, hvor mor eller far har en kræftdiagnose.
- Jeg er blevet syg og afhæng af at modtage sygedagpenge.

Oplægsholdere på Headspace:

Henrik Abildtrup, Janne Egelund Andersen, Marianne Hallberg og Mette Søndergaard

Oplægsholder ifm. det boligsociale arbejde i Kærene:

Susanne Mikkelsen

Oplæg med overskriften:

Samskabelse og ulighed i Sundhed – Rødovre Kommune

Deltagere:

Social- og Sundhedsdirektør Henrik Abildtrup
Administrationschef Janne Egelund Andersen
Forebyggelseskonsulent Marianne Hallberg
Fra HeadSpace: Mette Refslund Søndergaard, Centerchef Rødovre
Fra det boligsociale arbejde i Kærene: Susanne Mikkelsen, Boligsocial medarbejder

Deltagere fra Viborg:

Åse Kubel Høeg (V) - *formand*
Niels Dueholm (A) - *næstformand*
Claus Nielsen (C)
Elo Nielsen (F)
Ove Kent Jørgensen (O)
Ulrik Johansen
Peter Borup Sørensen
Gitte Bundgaard (ref.)

Bilag:

Oplæg - besøg fra Viborg Kommune 7.0!

Powerpoints - Sammen med Borgeren

Powerpoints - sundhed.pptx

- Jeg er netop udskrevet fra hospital, men er ikke rask.
- Jeg bor på plejehjem – mit liv.

Med afsæt i livssituationen sættes holdet og ledetrådene for det videre arbejde er ”mød mig”, ”hjælp mig med at finde vej” og ”husk min verden skal med”.

HeadSpace

- HeadSpace tilbyder unge mellem 12 og 25 år anonym og gratis samtale om det, der optager eller bekymrer den unge. Der er endvidere en chat rådgivning.
- HeadSpace Rødovre har to fastansatte, en centerchef og tre kommunale medarbejdere. De fleste rådgivere er frivillige.
- Det er meget forskellige udfordringer, unge kommer med. Nogle har brug for at tale om problemer i familien, tristhed, præstationsangst, sorg eller ensomhed. Andre har brug for praktisk bistand til besøg hos læge, jobsøgning eller andet. Det er altid den unges behov der definerer samtalen.
- Det er fortrinsvist frivillige, der tilbyder samtaler, hvilket vurderes at være en værdi i sig selv, da den unge oplever, at det er et levende, engageret menneske, der møder pågældende, og ikke én der sidder der, fordi pågældende får løn for det.
- De frivillige er en mangfoldig skare, der rekrutteres ved ansøgning, samtale og ansættelse.

Kærernes boligsociale arbejde

- Rødovre Kommune har i mere end 20 år haft et formaliseret samarbejde med en række boligafdelinger i Kærene, hvor der bor cirka 3.000 beboere. Samarbejdet blev etableret på baggrund af stigende uro i området med kriminalitet, utryghed og hærværk til følge.
- Den overordnede styring af det boligsociale samarbejde varetages af en styregruppe, i hvilken Rødovre Kommune og de deltagende boligafdelinger deltager. Den boligsociale medarbejder fungerer som sekretær for styregruppen.
- Samarbejdet finansieres af boligafdelingerne og kommunen i fællesskab. Der ydes ikke tilskud fra Landsbyggefonden.
- Cafébibliotek, kvindegupper, multibaner, brugerdesignede legepladser, bybier, fælles juleaften, tryghedsvandring og feriekolonier er nogle af initiativerne i Kærernes boligsociale arbejde.
- Bybi er et projekt, hvor områdets beboere forsøger sig med biavl og slyngning af honning. Der er 20 fritidsbiavlere fra området, og forventningen er, at der kan produceres 500 kg honning. Håbet er, at der kan tjenes lidt på salget af honning, men projektet handler primært om at skabe sociale netværk med andre i området. Det samme gælder for hønsehuset og de små haver, der er rundt omkring i området. De giver liv, og bringer beboerne ud af lejlighederne og i dialog med hinanden.
- Gennem samarbejde med borgerne, boligforeningerne, frivillige og ikke mindst politiet er det lykkedes at gøre Kærene til et mere trygt og levende boligområde.

Oplæg om rygestopindsatser – Gladsaxe Kommune

Referat

Kort beskrivelse

Dorthe Wichmand Müller bød velkommen, hvorefter Henning Hornekær orienterede om røgfri arbejdstid i Gladsaxe, herunder processen for implementering af røgfri arbejdstid før, under og efter beslutningen samt læringen af processen. Mads Aagaard orienterede efterfølgende om røgfri skoletid, herunder planer for fremtidig implementering, og Elisabeth Schulz og Kirsten Gerholt orienterede om samarbejdet mellem Gladsaxe Kommunes forebyggelsescenter og Søborg-/Buddinge Apoteker.

Rygning på arbejdspladsen i et historisk perspektiv

I 1998 var det tilladt at ryge på kontorer og i kantinen. Der blev solgt øl i kantinen og serveret snaps om fredagen. I 2003 blev der etableret rygerum, og rygning på kontorerne blev forbudt. I 2007 blev lov om røgfrie miljøer indført, og den 16. august 2007 vedtog Hovedudvalget i Gladsaxe Kommune en fælles rygepolitik, hvor al indendørs rygning blev forbudt, ligesom medarbejderne fik forbud mod at ryge, der hvor børn og unge færdedes.

Røgfri arbejdstid i Gladsaxe Kommune

I 2012 tilkendegav direktionen et ønske om røgfri arbejdstid i Gladsaxe Kommune. HovedMed var positiv, men hele Medsystemet blev inddraget i en høring. Høringsprocessen tog et år. I februar 2013 besluttede Hovedudvalget, at Gladsaxe Kommune skulle være røgfri i arbejdstiden fra 1. januar 2015, således at der ikke måtte ryges i arbejdstiden. Der er ikke rygeforbud i forbindelse med hjemmearbejde, og politikerne er ikke omfattet. Kommunen har ikke oplevet mange problemer med håndhævelsen af beslutningen, men der har været udfordringer, når personalet har været på koloni, eller i forhold til de medarbejdere der ikke har betalt frokostpause. Det har været nødvendigt at afskedige to medarbejdere i håndhævelsen af forbuddet.

Røgfri skoletid

Gladsaxe kommune har fra 1. august indført røgfri skoletid for alle elever på skolerne. Skolerne har været røgfri i flere år, men rygeforbuddet betyder, at eleverne ikke må ryge den tid de er på skolen – heller ikke i pauserne, selvom de går uden for skolens område. Røgfri skoletid omfatter både tobak og snus. Kommunen har siden 2015 haft obligatorisk rygeforebyggelse blandt børn og unge, blandt andet gennem teaterforedraget *ACT ON IT – Don't smoke*, der vises for alle 7. klasser. Efter teaterforedraget får klasserne besøg af en sundhedsplejerske, der fortæller om konsekvenserne af rygning.

Oplæg ved:

Henning Hornekær, Mads Aagaard, Elisabeth Schulz, Kirsten Gerholt og Steen Rank Petersen

Oplæg med overskriften:

Rygestopindsatser - Gladsaxe

Deltagere:

Dorthe Wichmand Müller, formand for Sundheds- og Rehabiliteringsudvalget
Henning Hornekær, forhandlingschef fra Strategi, Kommunikation og HR
Mads Aagaard, teamleder for politisk betjening og analyse i Skoleafdelingen
Elisabeth Schultz, Søborg-/Buddinge Apoteker
Kirsten Gerholt, Gladsaxe Kommunes Forebyggelsescenter
Steen Rank Petersen, sundhedschef

Deltagere fra Viborg Kommune:

Åse Kubel Høeg (V) - *formand*
Niels Dueholm (A) - *næstformand*
Claus Nielsen (C)
Elo Nielsen (F)
Ove Kent Jørgensen (O)
Ulrik Johansen
Peter Borup Sørensen
Gitte Bundgaard (ref.)

Samarbejde mellem Gladsaxe kommunes forebyggelseskonsulenter og Søborg-/Buddinge Apotek om lokal forebyggelse og sundhedsfremme

Samarbejdet er meningsfuldt, fordi apoteket har en høj tilgængelighed og lokal forankring, og fordi størstedelen af befolkningen kommer på apoteket. Apoteket taler således med rigtig mange mennesker, men har ikke tidligere haft nogle steder at henvise dem til. Med det etablerede samarbejde kan apoteket henvise til en konkret forebyggelseskonsulent.

Oplæg om forebyggelse, rehabilitering mv. – Københavns Kommune

Referat

Kort beskrivelse

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen i Københavns Kommune har ansvaret for sundhedstilbud til alle Københavnerne, og ansvaret for ældre- og plejetilbud til borgere over 65 år. Forvaltningen er inddelt i fem distrikter, der hver varetager alt fra hjemmepleje til plejecentre og tilbud til ældre. Der er 10.000 ansatte i forvaltningen, og hvert af de fem områder har ca. indbyggermæssigt et antal svarende til Viborg kommune. Der er et budget på 6.5 milliarder.

Ældrepolitikken – Lev stærkt hele livet

Centralt er tryghed, frihed og medborgerskab, som handler mere om værdiarbejdet end om penge. Alle medarbejdere arbejder med politikken en gang årligt for at komme med ideer til, hvordan vi kan gøre det bedre – det skaber ejerskab.

- Tryghed og frihed – tilbyde de ældre den rigtige hjælp døgnet rundt. Der arbejdes med ressourcefordelingen over døgnet, samt tværfaglighed og rehabilitering.
- Medborgerskab – fokus på fællesskaber og aktiviteter til alle ældre, herunder fokus på forebyggelse af ensomhed. Dette både i foreninger, klubber, dagcentre, på plejecentre og i eget hjem.
- Buddyordninger – på plejecentre til nye beboere. Det er en bedre velkomst og introduktion til at komme som ny beboer.
- Tilbud til pårørende – pårørende er ikke bare nogle der "følger med", de skal også have tilbud og integreres.

Forebyggende tilbud til den ældre borger (gennemsnitsalder på brugergruppen er 69 år)

De forebyggende tilbud er forankret i et sundhedshus med et borgergrundlag på 105.000. Der arbejdes med hele KRAM paletten samt genoptræningsplaner, forebyggende træning og aktivitet. Alle, der kommer i kontakt med enheden, skal igennem en helhedssamtale omkring KRAM faktorerne. Der arbejdes med det dobbelte KRAM inspireret af Peter Thybo, hvor der er fokus på de sociale fællesskaber. Det er nemlig bevist, at sociale relationer er af større betydning for vores sundhed end f.eks. et rygestop er. Der er desuden fokus på kost i samarbejde med hjemmeplejen, og flere borgere bruger klip fra deres klippekort til at komme ud og få købt mad med god vejledning og hjælp. Borgerne kan også komme i aktivitetscenter og købe mad med rabat. Der er fokus på fysisk aktivitet og kost i hjemmeplejen, og dermed er der et tæt samarbejde mellem det forebyggende tilbud og hjemmeplejen. Der er desuden et særligt center for tilbud til kræfttramte, diabetes mv.

Udrednings- og rehabiliteringsforløb ved anmodning om støtte fra hjemmeplejen

Denne enhed er forankret i myndighedsafdelingerne. Der findes en myndighed for hver af de fem store distrikter.

63 % får aktuelt et rehabiliteringsforløb tildelt i forbindelse med udredning og kontakt til hjemmepleje. Med et rehabiliteringsforløb forstås en målrettet afdækning af borgermål, etableringer af indsatser og

Oplæg ved:

Signe Riis Andersen leder i afd. for Ældrelev
Søren Marquard Jensen, teamleder, Sundhedshus Amager
Anne Lambert Vestergaard, specialkonsulent i afd. for Myndighed
Hanne Hein, sundhedsfaglig specialkonsulent i afd. for Myndighed
Tana Anneke Bredesen, projektleder i afd. for Rehabilitering

Deltagere:

Søren Marquard Jensen, teamleder
Anne Lambert Vestergaard, specialkonsulent
Hanne Hein, sundhedsfaglig specialkonsulent
Tana Anneke Bredesen, projektleder

Deltagere fra Viborg:

Lone Langballe (O) - *formand*
Eva Pinnerup (A) - *næstformand*
Maila Tandrup (ref.)
Mette Andreassen

evaluering af indsatser. Der evalueres løbende og altid efter 12 uger. Der er fokus på, at borgeren skal kunne mere selv, og at borger og fagprofessionelle sætter mål – sammen. Der er en tovholder i forhold til hver borger, og der anvendes en effektmålingsmodel – PSFS. Der måles på bl.a. mestring og livskvalitet, og 53 % har et positivt udbytte i forhold til at opnå et større funktionsniveau. Det kræver koordinering og tværfaglighed at arbejde på denne måde.

Organisering af demensindsatsen, samarbejde med frivillige og pårørende/pårørendetilbud

2.500 borgere er udredt med diagnosen demens i København. De arbejder med demensansvarlige visitatorer i kommunen, og alle fem distrikter har demensafsnit på deres plejecentre. Desuden skal de til at bygge det første specialcenter for demens. I dag har de inspirationslejligheder til demente, hvor borgerne kan komme og se på ideer til hjælpemidler og indretning. Demensrådgivere og vejledere er ansat til at hjælpe bredt og gennemføre dialoger med borgere og pårørende.

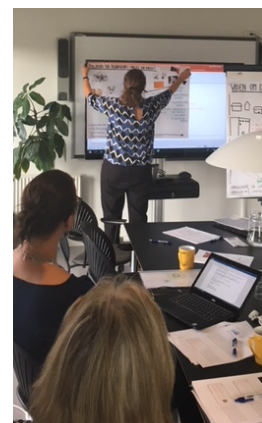
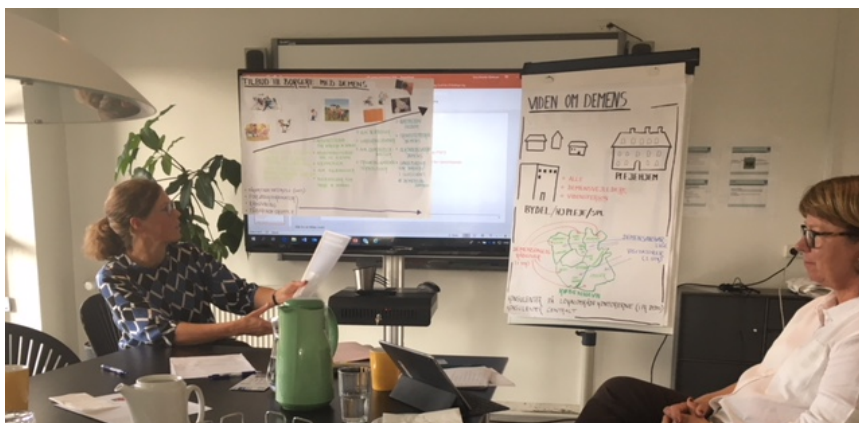
Kurser – lær at tackle og pårørende højskoler. Der arbejdes målrettet med 15 ugers træningsforløb til demensramte, da der er evidens for, at træning er vigtig for demente. Desuden arbejdes der med afløsning i eget hjem til demente og deres pårørende. De laver mange aktiviteter for demente, både med frivillige og ansatte, som er studerende, bl.a. læse højt venner, spisevenner, træningsmakker osv. Der er ikke så mange effektmål på området. Der anvendes GBS – demens care mapping – for at følge behovet hos borgerne. Derudover anvendes en model for at afdække stemning, forvirring og ængstelighed.

Projekt Sikker Sammenhæng (2016-2019) – et tværsektorielt projekt ml. Københavns kommune, Bispebjerg, Frederiksberg hospital og Dansk Selskab for patientsikkerhed

Formålet med projektet er at skabe bedre borgerforløb ved at reducere ventetiden til udskrivelse til rehabilitering/rehabiliteringspladser, samt nedbringe akutte genindlæggelser og forebyggelige indlæggelser.

I det brede samarbejde anvendes forbedringsmodellen, som er en metode udviklet i Dansk selskab for patientsikkerhed, og som også bruges i projektet *I sikre hænder*, hvilket de fleste kommuner arbejder med i forbindelse med fald, medicin og liggesår i forhold til den ældre borger.

Hovedpointerne i projektet er systematik, kommunikation og aftaler, samt samarbejde og fokus på arbejdsgange og overgange. Der laves fælles udredning og fælles tavlemøder med fokuseret anvendelse af data. Det er et meget spændende projekt, men da afrapporteringen ikke er færdig, er der ingen resultater at se endnu. Rapporten, der bliver udarbejdet, har blandt andet også fokus på at gå i borgerens fodspor – flere borgerforløb er fulgt undervejs, hvor der har været en intervention med de involverede parter, borgere, pårørende og fagprofessionelle. Der er fokus på velfærdsteknologi og fælles faglige systemer, således man kan afholde audit og tavlemøder på tværs af kommune, hospital osv.

Oplæg om den sociale hjemmepleje – Københavns Kommune

Referat

Kort beskrivelse

Der var indledningsvist en kort præsentation af Socialforvaltningen i Københavns Kommune, efterfulgt af en præsentation af Socialudvalgets socialstrategi for 2018-2021. Der var afslutningsvist en præsentation af Københavns Kommunes hjemmepleje for borgere med handicap og psykosociale problemer – Den sociale Hjemmepleje.

Socialforvaltningen

– fokus på brugertilfredshed, mål og ledelse

Københavns Kommune har 9.000 ansatte i socialforvaltningen. Det er et mål om at have en by med plads til alle – også københavnere med særlige behov – og der er udarbejdet en ny socialstrategi i 2018. Her er man gået fra et markant fokus på performancemål til brugertilfredshedsundersøgelser og langt færre mål.

Oplæg ved:

Borgercenterchef Søren Schielder

Deltagere:

Borgercenterchef Søren Schielder

Deltagere fra Viborg Kommune:

Lone Langballe (O) - *formand*

Eva Pinnerup (A) - *næstformand*

Maila Tandrup (ref.)

Mette Andreassen

Bilag:

PP- præsentation af
Socialstrategi, udviklin

Fokus er på en helstøbt og langsigtet løsning, sammen med borgeren, og at få lagt en plan som er systematisk og sammenhængende – de er ikke i mål med dette endnu. Desuden er der fokus på ledelse – alle ledere skal som min. afholde én 1:1 samtale om måneden med deres leder, hvor fokus er på at lede de resultater, principper og udviklingsplaner, som er sat i gang. Der arbejdes også med en bottom-up tilgang og lokale udviklingsmål – 3-5 mål pr. område – så der er mange mål lige nu.

Social hjemmepleje

Der er 4.700 borgere i gruppen for social hjemmepleje, og der er afsat 350 millioner i budgettet. Der er ansat 20 hjemmepleje-visitatorer på området til at visitere social hjemmepleje for borgere i gruppen 18-65 år. Der er desuden en lille gruppe på ca. 20 %, der er over 65 år, som forbliver i social hjemmepleje og ikke flytter over til forvaltningen for Sundhed og Omsorg, da de har alkohol, psykiatriske og andre socialpædagogiske behov, som bedst dækkes af den sociale hjemmepleje.

Københavns Kommune vil gerne arbejde mere med sammenhæng i indsatser, men det er svært med den rehabiliterende tankegang og dækning over døgnet. Der er aktuelt mest fokus på den logistiske dækning af ruter. Der er en afdeling på ti personer ansat i en udskrivningsenhed, som støtter i forhold til den hjælp, der skal etableres. Der er lavet et særligt korps i psykiatrien, kom trygt hjem, som arbejder med at forebygge genindlæggelser og tilbagefald. Der er teams af faste medarbejdere omkring nogle borgere. På Socialområdet har man udliciteret al vask af tøj for borgere.

Kompetenceudvikling, fastholdelse og onboarding

Der er igangsat en uddannelse af planlæggere, som skal gøre det mere effektivt i den sociale hjemmepleje. Derudover skal man til at se på virtuel hjemme- og sygepleje. Man har også købt et nyt system, hvor der sker en optimering og opkvalificering af retningslinjer og procedurer i syge- og hjemmeplejen (VAR). Der er fokus på rekruttering, fastholdelse og onboarding, da de vil gerne blive bedre til at modtage og fastholde medarbejdere. Desuden er der et stort fokus på forebyggelse og håndtering af vold og trusler, da der har været meget tragiske episoder over de sidste år i Københavns

kommune med dødeligt udfald for medarbejdere. Et sidste fokuspunkt er forebyggelse af nedslidning af de +55-årige, hvorfor man kigger på motion i arbejdstiden som et vigtigt redskab.

